

Turinys

Elipsinių kreivių kriptografija.....	2
Aplinkos pasiruošimas pratyboms	3
Daugybės ir sudėties operacijos elipsinėse kreivėse.....	4
Privataus ir viešo raktų poros apskaičiavimas.....	6
Elipsinių kreivių viešo rakto suspaudimas	8
Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolas naudojant elipsines kreives.....	11
Simetrinis šifravimas ir iššifravimas naudojant AES-GCM.....	13

Elipsinių kreivių kriptografija

Elipsinių kreivių kriptografija (angl. *Elliptic Curve Cryptography, ECC*) pirmą kartą buvo aptarta 1987 m. Nelo Koblitzo (angl. *Neal Koblitz*) straipsnyje [Elipsinių kreivių kriptosistema](#). ECC yra viešojo rakto kriptografijos metodas, pagrįstas elipsinių kreivių algebrine struktūra baigtiniuose laukuose. ECC leidžia pasiekti **tokį patį saugumo lygį naudojant mažesnius raktus**, lyginant su kitomis sistemomis, tokiomis kaip **RSA** ar **ElGamalo kriptosistemos**, kurios naudoja modulines eksponentes Galois laukuose.

Elipsinės kreivės taikomos įvairiose srityse.

- φ **Raktų mainams** – naudojamos bendro slapto rakto apsikeitimui (angl. *Elliptic Curve Diffie-Hellman, ECDH*).
- φ **Elektroniniams parašams** – elipsinių kreivių skaitmeninis parašas **ECDSA** (angl. *Elliptic Curve Digital Signature Algorithm*).
- φ **Pseudoatsitiktinių skaičių generavimui** – naudojamos šifruotų duomenų apsaugai ir slaptoms reikšmėms kurti.
- φ **Šifravimui** – netiesiogiai naudojamos kartu su simetrine kriptografija, kaip dalis hibridinių šifravimo schemų.
- φ **Sveikųjų skaičių skaidymui** (angl. *factorization*) – elipsinės kreivės naudojamos Lenstros elipsinių kreivių skaidymo metode, kuris gali būti pritaikytas kriptografinių sistemų saugumui įvertinti.

Kriptografijoje naudojamos elipsinės kreivės (žr. 1 pav.), apibrėžtos baigtiniuose laukuose, t. y. taškų koordinatės yra baigtinio lauko elementai ir aritmetika tarp jų yra atliekama pagal baigtinio lauko taisykles.

Elipsinės kreivės taškų grupę baigtiniame lauke $GF(p)$ nusako du tokie sveikieji neneigiami skaičiai a ir b , mažesni už p , kad

$$4a^3 + 27b^2 \bmod p \neq 0.$$

Tuomet elipsinės kreivės taškų grupę $E_p(a, b)$ sudaro aibė porų (x, y) kartu su be galo nutolusiu tašku O . Skaičiai x ir y yra sveikieji neneigiami, mažesni už p , ir tenkina lygybę (*kitoms elipsinėms kreivėms lygtis gali skirtis*):

$$y^2 = x^3 + ax + b \bmod p.$$

Elipsinės kreivės taškų grupę baigtiniame lauke taip pat yra baigtinė. Visi šios grupės taškai randami taip:

1. Apskaičiuojami visų sveikųjų teigiamų skaičių, mažesnių už p , kvadratai moduliui p , t. y. kiekvienam t ($0 \leq t < p$) apskaičiuojamas $t^2 \bmod p$;
2. Kiekvienam x ($0 \leq x < p$) apskaičiuojamas reiškinys $x^3 + ax + b \bmod p$. Jei gauta reikšmė yra ir baigtinio lauko elementų kvadratų lentelėje, tuomet taškas (-ai) (x, y) yra grupės elementas. Čia y atitinka kvadratinę šaknį (moduliui p) iš $x^3 + ax + b$;
3. Prie gautos taškų aibės prijungiamas be galo nutolęs taškas O .

Bendruoju atveju tiksliai nusakyti elipsinės kreivės grupės baigtiniame lauke eilę neįmanoma. Dėl to, naudojamas sąryšis:

$$p + 1 - 2\sqrt{p} \leq |E_p(a, b)| \leq p + 1 + 2\sqrt{p}.$$

Konkrečios elipsinės kreivės $E_p(a, b)$ atveju dviejų taškų $P = (x_1, y_1)$ ir $Q = (x_2, y_2)$ suma $R = (x_3, y_3)$ apibrėžiama formulėmis:

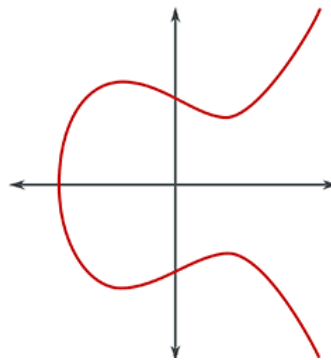
$$\begin{aligned}x^3 &= \lambda^2 - x_1 - x_2 \bmod p, \\y^3 &= \lambda(x_1 - x_3) - y_1 \bmod p;\end{aligned}$$

čia

$$\lambda = \begin{cases} (y_2 - y_1)(x_2 - x_1)^{-1} \bmod p, & \text{kai } P \neq Q, \\ (3x_1^2 + a)(2y_1)^{-1}, & \text{kai } P = Q. \end{cases}$$

Analogiškai įvedama ir elemento daugybos iš skaičiaus operacija, pvz., $4P = P \boxplus P \boxplus P \boxplus P$. Sumos ir daugybos iš skaičiaus operacijos tenkina distributyvumo dėsnį, t. y. bet kuriems dviem taškams P ir Q iš elipsinės kreivės $E_p(a, b)$ grupės ir bet kuriam sveikajam skaičiui k yra teisinga lygybė:

$$k(P \boxplus Q) = kP \boxplus kQ.$$

1 pav. elipsinės kreivės pavyzdys

Aplinkos pasiruošimas pratyboms

[Pitono įdiegimo instrukcija](#) (papildoma įdiegimo instrukcija, [jeigu reikia rankiniu būdu pridėti pitono kelią į windows sistemą](#)).

Įdiegus Pitono interpretatorių *Windows* komandinėje eilutėje (angl. *cmd*) įveskite šias komandas (reikiamų Pitono bibliotekų įdiegimas ir Pitono komandinės eilutės paleidimas – paskutinė komanda):

```
pip install tinyec
pip install ecdsa
pip install cryptography
python
```

Pratyboms su elipsinėmis kreivėmis naudosime šias bibliotekas:

[tinyec](#) – skirta elipsinių kreivių kriptografijai;

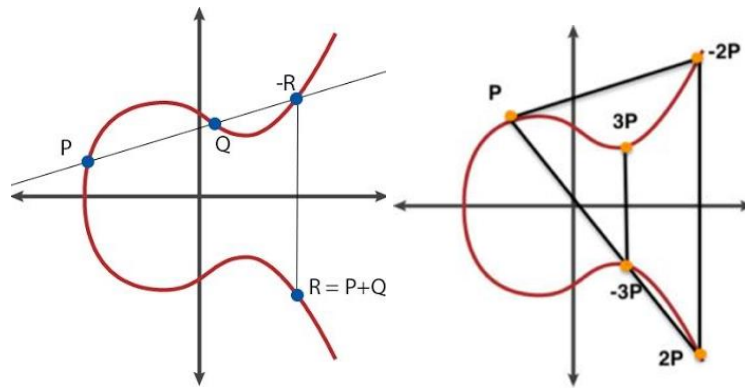
[secrets](#) – skirta kriptografiškai saugiems atsitiktiniams skaičiams generuoti. Ji naudojama vietoje atsitiktinių skaičių generavimo (angl. *random*), nes:

🔒 užtikrina aukštesnį atsitiktinumo lygį (svarbu generuojant raktus);

🔒 nėra nuspėjama (tinkama slaptažodžiams, raktams).

[hashlib](#) – skirta saugioms santraukos funkcijoms generuoti.

[ecdsa](#) – skirta elipsinių kreivių skaitmeninio parašo algoritmams ir elipsinių kreivių operacijų atlikimui.

1 pav. Supaprastinta elipsinių kreivių sudėties ir daugybos operacijų vizualizacija

Pasirinkite atsitiktinį skaičių pvz. $a = 5$ ir apskaičiuokite $P = a * G$:

```
>>> a = 5
>>> P = a * elk.g
>>> print("Px =", P.x, "\nPy =", P.y)
Px = 36794669340896883012101473439538929759152396476648692591795318194054580155373
Py = 101659946828913883886577915207667153874746613498030835602133042203824767462820
```

Pasirinkite atsitiktinį skaičių pvz. $b = 5$ ir apskaičiuokite $Q = b * G$:

```
>>> b = 7
>>> Q = b * elk.g
>>> print("Qx =", Q.x, "\nQy =", Q.y)
Qx = 64375483017717711348634889601793836329966447963510648681625681211348943876771
Qy = 52431391916983504423217627849020916729601969409053901192561322805962577543348
```

Patikrinkite ar lygybė galioja $P \boxplus Q = a * G \boxplus b * G$:

```
>>> PQ = P + Q
>>> print("PQx =", PQ.x, "\nPQy =", PQ.y)
PQx = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
PQy = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
>>> R = a * elk.g + b * elk.g
>>> print("Rx =", R.x, "\nRy =", R.y)
Rx = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
Ry = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
>>> PQ == R
True
```

Apskaičiuokite $R_2 = (a + b) * G$ ir patikrinkite ar galioja [distributyvumo](#) tapatybė $a * G \boxplus b * G = (a + b) * G$:

```
>>> R2 = (a + b) * elk.g
>>> print("R2x =", R2.x, "\nR2y =", R2.y)
R2x = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
R2y = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
>>> R == R2
True
```

Patikrinkite ar galioja distributyvumo tapatybė $a * (P \boxplus Q) = a * P \boxplus a * Q$:

```
>>> L = a * (P + Q)
>>> print("Lx =", L.x, "\nLy =", L.y)
Lx = 2648343359234809470230048717001300349803328765611084323479660068199302383971
Ly = 84596004577236158890436657491599029909992396403682976655398612345353730736932
>>> L2 = a * P + a * Q
>>> print("L2x =", L2.x, "\nL2y =", L2.y)
L2x = 2648343359234809470230048717001300349803328765611084323479660068199302383971
L2y = 84596004577236158890436657491599029909992396403682976655398612345353730736932
>>> L == L2
True
```

Privataus ir viešo raktų poros apskaičiavimas

Raktų generavimas susideda iš šių žingsnių:

1. Sugeneruoti privatų raktą (**PR**) x , pasirenkant atsitiktinį skaičių $x \leftarrow \text{randi}(\mathbb{Z}_{n-1})$, ir patikrinti ar tenkinama sąlyga $1 < x < n-1$:

```
>>> x = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> 1 < x < elk.field.n-1
True
>>> print("x =", x)
x= 2516952365829179341051842030509214318943545991908040409821868443195576201285
```

2. Apskaičiuoti viešą raktą (**VR**) $P = xG$:

```
>>> P = x * elk.g
```

3. Konkretaus subjekto privatus raktas **PR** = x , viešas raktas **VR** = P :

```
>>> print("Privatus raktas:", x)
Privatus raktas:
2516952365829179341051842030509214318943545991908040409821868443195576201285

>>> print("Viešas raktas:", "\npx =", P.x, "\npy =", P.y)
Viešas raktas:
px = 81546113548787720434932183500374788786801752272667736874724408264738276539053
py = 26792708957152783007630244784371544686776714940212812297244812825216824385319
```

Toliau asimetrinei kriptografijai naudosime subjektui **Aldona** raktų porą (x, P):

```
>>> x = 2516952365829179341051842030509214318943545991908040409821868443195576201285
>>> px = 81546113548787720434932183500374788786801752272667736874724408264738276539053
>>> py = 26792708957152783007630244784371544686776714940212812297244812825216824385319
>>> P = kreive.Point(elk, px, py)
```

Užduotys privataus ir viešo raktų poros apskaičiavimui.

Turėdami atsitiktinį skaičių (privatų raktą) x , apskaičiuokite viešą raktą P ir nustatykite, kuri privataus ir viešo raktų pora iš toliau pateiktų yra teisinga:

1. $x = 55778771337930686293732138345419960686487998206752105799643652053942981798999$
2. $x = 115792089210356248762697446949407573529996955224135760342422259061068512044370$
3. $x = 25525682626444154399436457467899112721549351175926204253077569160274550555162$
4. $x = 458155028217448988097098835074541955619217540723074254114125304194003832871312$

Raktų poros teisingumas ir viešieji raktai (VR) P :

1. Teisinga raktų pora,

```
px = 114575564041322221318893231197074002029842789444573085118007826587951472626735
py = 54372548577332243997941897695326818942401879921470387396644848096904814043885
```

2. Neteisinga raktų pora,

```
px = 48439561293906451759052585252797914202762949526041747995844080717082404635286
py = 36134250956749795798585127919587881956611106672985015071877198253568414405109
```

3. Teisinga raktų pora,

```
px = 6116339413991288545384308652158538138703495216209406864010705615154721758164
py = 85884988078106762725049047622465011992638006743184625208614222709443239510276
```

4. Neteisinga raktų pora,

```
px = 29770756801906995792854718577511353081720796961224344169554154416031963942492
py = 7760033169992164996517976837063087710709069858745942414666348572528449794555
```

Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimas

Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimas yra procesas, kurio metu viešasis raktas (taškas elipsinėje kreivėje) yra užkoduojamas į trumpesnę formatą, kad užimtų mažiau vietos. Tai ypač naudinga, kai reikia išsaugoti ar perduoti viešąjį raktą sutaupant vietos (atminties), pavyzdžiui, komunikacijos protokoluose ar saugyklose.

Viešasis elipsinių kreivių raktas yra taškas $P = (x, y)$ elipsinėje kreivėje. Tačiau, kadangi elipsinės kreivės tenkina lygtį (*kitoms elipsinėms kreivėms lygtis gali skirtis*):

$$y^2 = x^3 + ax + b \bmod p,$$

todėl jei žinoma x koordinatė, kreivės *secp256r1* y (lyginė ar nelyginė) koordinatė gali būti apskaičiuota taip:

$$y = \pm\sqrt{x^3 + ax + b} \bmod p = \pm(x^3 + ax + b)^{\frac{p+1}{4}} \bmod p.$$

Dėl to:

- ☐ suspaudus viešąjį raktą užtenka saugoti tik x koordinatę ir antrosios y koordinatės ženklą (tai yra, ar y yra lyginis ar nelyginis (modulinis atitiktumu $p - y$));
- ☐ nesuspaustas viešasis raktas saugo abi koordinates (x, y).

Suspaustas viešasis raktas paprastai užima *secp256r1* (P-256) kreivei:

- ☐ **0x02** – y yra lyginis ir toliau pateikiama x koordinatė (1 + 32 baitai):

```
>>> px = 0xc1de1a4b20f1c438eabe03b44cf0ad9999f5eb69ae11ccb45b146a23d6d41c7a
>>> py = 0x957495ac057341e89f89e981c54a6a70d7f5f2783e8d3519c4dc6118cc9bcb8a
>>> P = kreive.Point(ek, px, py)
>>> P.y % 2 == 0
True
>>> print("x =", "0x02"+str(hex(P.x)[2:]))
x = 0x02c1de1a4b20f1c438eabe03b44cf0ad9999f5eb69ae11ccb45b146a23d6d41c7a
```

- ☐ **0x03** – y yra nelyginis ir toliau pateikiama x koordinatė (1 + 32 baitai):

```
>>> px = 0xe202a12b83b478052f34247ba7a401e30ee9caa136979f013fd2f1b546d2a23d
>>> py = 0xc9ebb19f8dca6300b2d28391edba94f807edf5c6397b059d44391065f1bf7fbf
>>> P = kreive.Point(ek, px, py)
>>> P.y % 2 == 0
False
>>> print("x =", "0x03"+str(hex(P.x)[2:]))
x = 0x03e202a12b83b478052f34247ba7a401e30ee9caa136979f013fd2f1b546d2a23d
```

- ☐ **0x04** – nesuspaustas formatas – su toliau pateikiamomis x ir y koordinatėmis (1 + 32 + 32 baitai):

```
>>> px = 0x5a50b6c334505bf198e12c65d8b7dd46e8339cc976a14fe187747590730f52bf
>>> py = 0x8d08ad0b92350b99282fc5e9b49aa35acabc5dcbbee08d8a6dda7952b89c12c9
>>> P = kreive.Point(ek, px, py)
>>> print("xy =", "0x04" + str(hex(P.x)[2:]) + str(hex(P.y)[2:]))
xy = 0x045a50b6c334505bf198e12c65d8b7dd46e8339cc976a14fe187747590730f52bf8d08ad0b9235
0b99282fc5e9b49aa35acabc5dcbbee08d8a6dda7952b89c12c9
```

Suspaustas formatas yra plačiai naudojamas Bitkoine ir kitose kriptovaliutose.

Kai $x = 0x022f842276a29f567b83153d47b0ad878344ffd8734407505606ea691c544031e7$, o y lyginė (pašalinus 02) $y = \sqrt{x^3 + ax + b} \bmod p$:

```
>>> xh = "0x022f842276a29f567b83153d47b0ad878344ffd8734407505606ea691c544031e7"[4:]
>>> x = int(xh, 16)
>>> y_vid = (x**3 + elk.a * x + elk.b) % elk.field.p
>>> y = square_root_mod_prime(y_vid, elk.field.p)
>>> print("y =", hex(y))
y = 0x6e926b0349950d6b84b62e0fb677bc240861553a16efe533f22df00b8536b9c2
```

Kai $x = 0x03ce60af5fd2edef1944acb30186bc8583aedadcd4066b4808279247b5bb33dba8$, o y lyginė (pašalinus 03) $y = -\sqrt{x^3 + ax + b} \bmod p$:

```
>>> xh = "0x03ce60af5fd2edef1944acb30186bc8583aedadcd4066b4808279247b5bb33dba8"[4:]
>>> x = int(xh, 16)
>>> y_vid = (x**3 + elk.a * x + elk.b) % elk.field.p
>>> y = square_root_mod_prime(y_vid, elk.field.p)
>>> y = elk.field.p - y
>>> print("y =", hex(y))
y = 0xd2fd750cbeec2cad23e0b21d8adab801bc77c9a243a6c56fa4e64a01022b85dc
```

Kai $x = 0x04ea4cc5461592b2833a2c5a0b768c27a4138e77b5af5cd5b3ccb45a601e0aed9ea51df9376d96cd07e74e0bbaab5086fba431893ddd809945f671291c01cea853$ ir (pašalinus 04):

```
>>> xy = "0x04ea4cc5461592b2833a2c5a0b768c27a4138e77b5af5cd5b3ccb45a601e0aed9ea51df9376d96cd07e74e0bbaab5086fba431893ddd809945f671291c01cea853"[4:]
>>> x = int(xy[:64], 16)
>>> y = int(xy[64:], 16)
>>> print("x =", hex(x), "\ny =", hex(y))
x = 0xea4cc5461592b2833a2c5a0b768c27a4138e77b5af5cd5b3ccb45a601e0aed9e
y = 0xa51df9376d96cd07e74e0bbaab5086fba431893ddd809945f671291c01cea853
```

Užduotys Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimui.

1. Turėdami elipsinės kreivės viešojo rakto tašką P , suspauskite jį, naudodami šias reikšmes:

1.

```
px = 0x4fa3e3c8b85359d3f99bdea76b52dc044277185194a7f455e186d7285b985f8f
py = 0x8b76674bded88e5e44f3bafc7f84bcff442b0dda82560e4055ebbb4f8829b1f2
P = kreive.Point(ek, px, py)
```

2.

```
px = 0x9a7c944feb51349cd7bbfe10e12bba5320d5bc6eb46643e6a0b2f2dbe63e94e6
py = 0x590b5b481d28168d11d1f3cf85cacb2d40bc86987fd44935c65b726546a9b011
P = kreive.Point(ek, px, py)
```

3.

```
px = 0x604e644d4acdefdf48c8c66c3b507f21d1c1e9b784e83dfc9bb4bb900c74cd75
py = 0x99f17f45a3e29fd1bc2a21a214f1338a40da591e4fe6bbbeb4e4120dd0df2fb
P = kreive.Point(ek, px, py)
```

4.

```
px = 0x14ab5b94837ddd28cb349e67c436f7cae605c5edf264ad3d606a9deefc893ed
py = 0xfb11bfa9904aba0adc8d96eeab6242475f45af0be30e9860c4a1e37d1c7ea8d0
P = kreive.Point(ek, px, py)
```

Du viešieji raktai turi lyginę y koordinatę, o du – nelyginę.

2. Turėdami suspausto elipsinės kreivės viešojo rakto x koordinatę, atkurkite y koordinatę, naudodami šias reikšmes:

```
1. xh = "0x03a76767da98fb483d8d4ae2115ddf4e7a9ac444ea5638128b2d5b0a6064a56ec9"
2. xh = "0x02e59dcf1751c27e66c53e6e9d4cc6985809452587386684d5eb2beebde3799f86"
3. xh = "0x032526a25ea69294969132af8bb7ebeb36dabfa281500992eabdb693e5283f9ce9ce"
4. xh = "0x02b180ef501f3bc450aebf5bc68c6161564d3627aace42761f0567595b0affb58a"
```

Atkurtos y koordinatės:

```
1. y = 0x21c79bbe96d4d8828232b43ca64a737ed0f3805ce12794727b3850d0247d1e48
2. y = 0xa6cd181abf04cbc388df1ac48ad1bf7178db6fab2e20d94d0bba76da550aeba9
3. y = 0xfc52a90c65b9a4bf77b2e6ef1b69b9a84c39ad4f9b7e364f9fb8005cbaf88bda
4. y = 0x2f5331d348b1471be49b9b7042a6947b0a29dd39b2de6050928b96f23b087aef
```

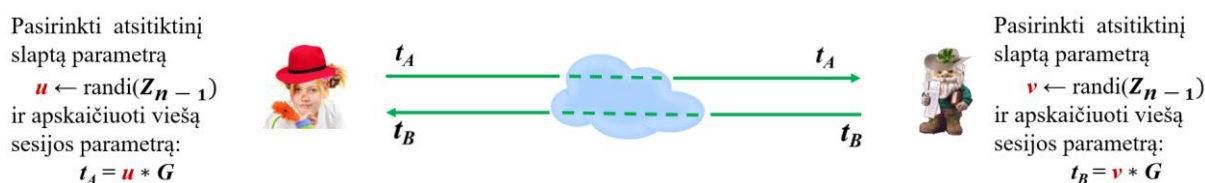
Difio Helmano raktų apsiskeitimo protokolas naudojant elipsines kreives

(angl. *Elliptic-curve Diffie–Hellman key agreement protocol, ECDH KAP*)

Difio Helmano raktų apsiskeitimo protokolas naudojant elipsines kreives (angl. trump. *ECDH KAP*) yra Difio Helmano protokolo variantas, paremtas elipsinių kreivių kriptografija, kuris pirmą kartą buvo aptartas 1987 m. Nelo Koblitzo (angl. *Neal Koblitz*) straipsnyje [Elipsinių kreivių kriptosistema](#).

Difio Helmano raktų apsiskeitimas (angl. trump. *DH KAP*) – tai matematinis metodas saugiai keistis kriptografiniais raktais vykdant komunikaciją viešaisiais kanalais. Be to, tai vienas pirmųjų [viešojo rakto protokolu](#), kurį sugalvojo Ralfas Merkle (angl. *Ralph Merkle*) ir pavadino Vitfildo Difio (angl. *Whitfield Diffie*) ir Martino Helmano (angl. *Martin E. Hellman*) vardu. DH yra vienas pirmųjų praktinių viešojo rakto apsiskeitimo pavyzdžių kriptografijos srityje. 1976 m. paskelbtame [Difio ir Helmano darbe](#) anksčiausiai iš viešai žinomų darbų pasiūlyta privataus rakto ir atitinkamo viešojo rakto idėja.

Aldona ir Bronius pasirinkę slaptus atsitiktinius parametrus $u \leftarrow \text{randi}(\mathbb{Z}_{n-1})$, $v \leftarrow \text{randi}(\mathbb{Z}_{n-1})$, apskaičiuoja viešus sesijos parametrus $t_A = u * G$, $t_B = v * G$, kuriuos siunčia per tinklą (žr. 3 pav.) vienas kitam.

3 pav. Aldona ir Bronius apsiskeičia viešais sesijos parametrais

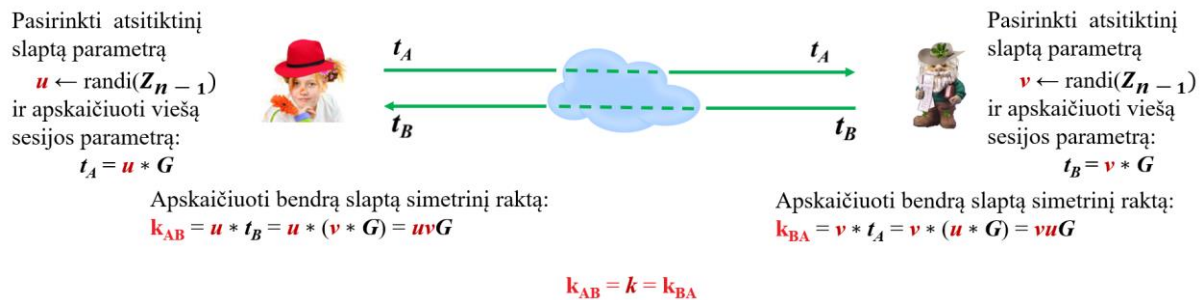
Aldona

```
>>> u = secrets.randbelow(ek.field.n)
>>> print("u=", u)
u = 110873919302759283141049761916709921998472053580178623228412006843175806786391
>>> tA = u*ek.g
>>> print("tAx =", tA.x, "\ntAy =", tA.y)
tAx = 5871753921400140139537198421335694715224243431185168180469747044315343767246
tAy = 82165078527333928010694547908301063406327496465862122065297613779131932968046
```

Bronius

```
>>> v = secrets.randbelow(ek.field.n)
>>> print("v=", v)
v = 59247584143190402444077818655269117512341892588350512299776147230983284869762
>>> tB = v * ek.g
>>> print("tBx =", tB.x, "\ntBy =", tB.y)
tBx = 80602929136319924628486566156834983188755235077480680986644575044257903816585
tBy = 27482876574121140774861798572053224228774227825893977821930700925277522967579
```

Aldona ir Bronius gavę vienas kito viešus sesijos parametrus apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą k apskaičiuodami $k_{AB} = u * t_B$ ir $k_{BA} = v * t_A \bmod p$, platesni skaičiavimai pateikiami 4 pav.

4 pav. Aldona ir Bronius apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

Aldona

```
>>> kAB = u * tB
>>> print("kABx =", kAB.x, "\nkABy =", kAB.y)
kABx = 32042297571913042944563744987977347183080898290990697337327129467660205056909
kABy = 59563289487732931114582412334588157263953881808960901675693794831704466785223
```

Bronius

```
>>> kBA = v * tA
>>> print("kBAx =", kBA.x, "\nkBAy =", kBA.y)
kBAx = 32042297571913042944563744987977347183080898290990697337327129467660205056909
kBAy = 59563289487732931114582412334588157263953881808960901675693794831704466785223
>>> print("kBAx =", hex(kBA.x), "\nkBAy =", hex(kBA.y))
kBAx = 0x46d74c385be51f1e806f39b3178e648515a37f84ffb24663ec90089092c8638d
kBAy = 0x83afa08d3b120cb8b1b77702baf6dfd4a2e30bfc80f4f08dbdc245d91f8a03c7
```

$$k_{AB} = k = k_{BA}$$

```
kABx = 32042297571913042944563744987977347183080898290990697337327129467660205056909 = kBAx
kABy = 59563289487732931114582412334588157263953881808960901675693794831704466785223 = kBAy
Arba šešiolyktaine forma:
kBAx = 0x46d74c385be51f1e806f39b3178e648515a37f84ffb24663ec90089092c8638d = kBAx
kBAy = 0x83afa08d3b120cb8b1b77702baf6dfd4a2e30bfc80f4f08dbdc245d91f8a03c7 = kBAy
```

P.S

Kadangi buvote už Bronių ir Aldoną, kad patikrintumėte, ar teisingai apskaičiavote bendrą slaptą simetrinį raktą, įsitinkite, kad yra tenkinama sąlyga $k_{AB} = k = k_{BA}$:

```
>>> kAB == kBA
True
```

Simetrinis šifravimas ir iššifravimas naudojant AES-GCM

Aldona užšifruoja pranešimą *Labas Broniau!* ir siunčia šifrogramą *Ch Broniui*. Bronius gavęs šifrogramą ją iššifruoja ir perskaito pranešimą. Komunikacijos schema naudojant bendrą slaptą simetrinį raktą *k* pateikiama 5 pav.

5 pav. Aldonos ir Broniaus komunikacija naudojant bendrą slaptą simetrinį raktą

Toliau naudosime AES-GCM (angl. *Advanced Encryption Standard - Galois/Counter Mode*) – simetrinio rakto šifravimo algoritmas, kuris užtikrina duomenų konfidencialumą ir vientisumo patikrinimą (autentiškumą). Šis algoritmas derina AES (blokinį šifrą) su GCM režimu, kuris naudoja IV (inicijavimo vektorių), kad būtų sugeneruojami (naudojant pastovų bendrą slaptą simetrinį raktą) unikalūs šifravimo raktai kiekvienam šifruojamam duomenų blokui. Taip pat, naudojama autentifikacijos žyma (angl. *tag*), užtikrinant, kad duomenys nebuvo pakeisti ar sugadinti perduodant.

```
>>> from cryptography.hazmat.primitives.ciphers import Cipher, algorithms, modes
>>> from cryptography.hazmat.primitives.kdf.hkdf import HKDF
>>> from cryptography.hazmat.primitives import hashes
>>> import os
```

Aldona šifruoja tekstogramą/pranešimą

```
>>> k = kAB.x.to_bytes(32, "big") #konvertuoti į big-endian formatą
>>> simetrinis_raktas = HKDF(algorithm=hashes.SHA256(), length=32, salt=None,
info=b"encryption_key").derive(k)
>>> iv = os.urandom(16)
>>> enkriptorius = Cipher(algorithms.AES(simetrinis_raktas), modes.GCM(iv)).encryptor()
>>> tekstograma = b"Labas Broniau!"
>>> sifrograma = enkriptorius.update(tekstograma) + enkriptorius.finalize()
>>> zyme = enkriptorius.tag

>>> print("Simetrinis raktas =", simetrinis_raktas.hex())
Simetrinis raktas = 953ec9c874fad129f8c865b6f48421e3896dc1f559fb3b3c36989c03728d51da
>>> print("IV =", iv.hex())
IV = 15322dc7d1ecaeafcf4d792a778879fe
>>> print("Žymė =", zyme.hex())
Žymė = 7ea3661a30f411e26f3ad0d82b4b5ef6
>>> print("Šifrograma =", sifrograma.hex())
Šifrograma = 8185ea469ab9c06bade026a9d649
```

Aldona išsiunčia Broniui IV, žymę, šifrogramą.

Bronius iššifruoja tekstogramą/pranešimą

Bronius gavęs iš Aldonos IV, žymę, šifrogramą iššifruoja tekstogramą/pranešimą.

```
>>> k = kBA.x.to_bytes(32, "big") #konvertuoti į big-endian formatą
>>> simetrinis_raktas = HKDF(algorithm=hashes.SHA256(), length=32, salt=None,
info=b"encryption_key").derive(k)
>>> iv = bytes.fromhex("15322dc7d1ecaeafcf4d792a778879fe")
>>> zyme = bytes.fromhex("7ea3661a30f411e26f3ad0d82b4b5ef6")
>>> sifrograma = bytes.fromhex("8185ea469ab9c06bade026a9d649")
>>> dekriptorius = Cipher(algorithms.AES(simetrinis_raktas), modes.GCM(iv,zyme)).decryptor()
>>> tekstograma = dekriptorius.update(sifrograma) + dekriptorius.finalize()
>>> print("Gauta tekstograma =", tekstograma.decode('utf-8'))
Gauta tekstograma = Labas Broniau!
```

Užduotys Difio Helmano raktų apsiskeitimo protokolui naudojant elipsines kreives.

[Difio Helmano raktų apsiskeitimo protokolo simuliacija naudojant elipsines kreives.](#)